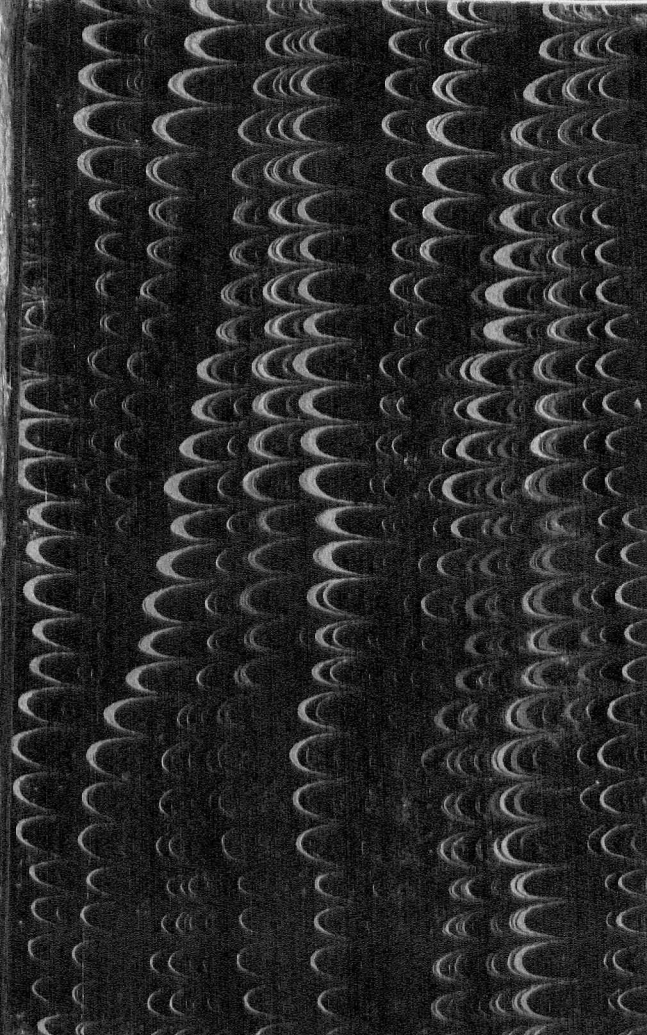
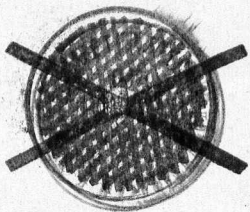
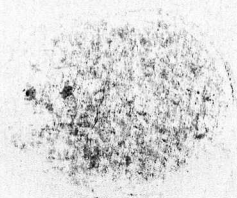

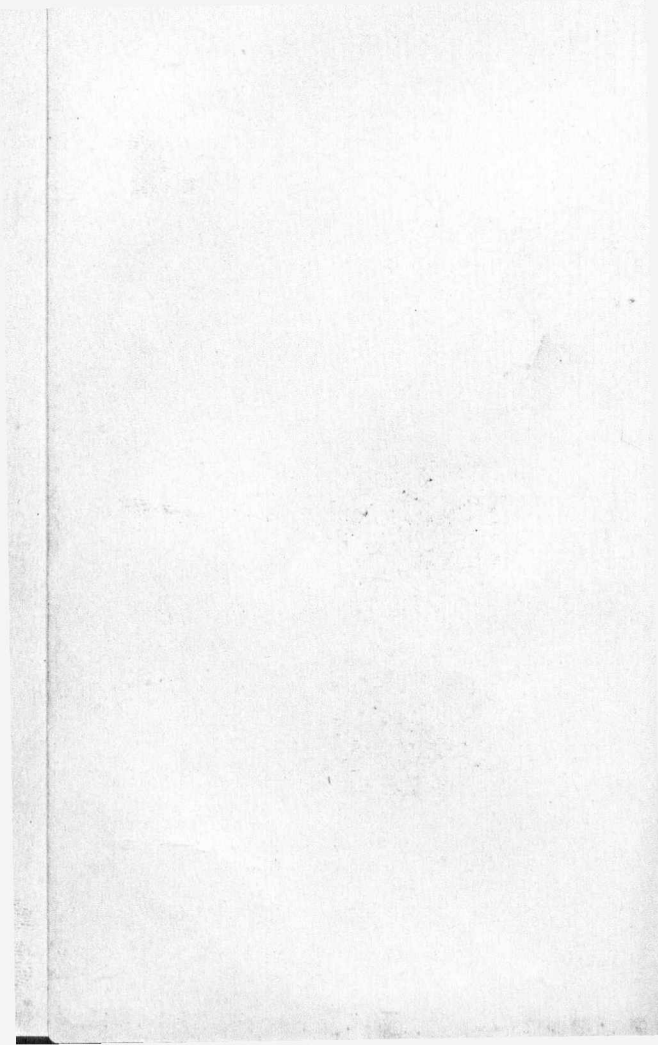
ELMEZTETÉS.

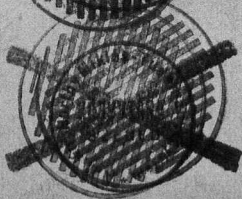
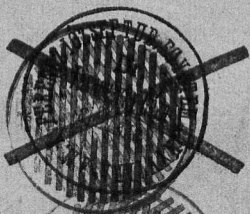
mény súlyosabb tető
k, kihágást követl és
zárással büntendő
kéziratot, követ
és szándékaél-
n megharo-
vagy aza
könyvet
szat
sl-

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED

CSORONAY VITÉZ MIHÁLY.

Zsebkönyvtár.

MAGYAR IRÓK'

R E M E K E I.

ELSŐ KÖTET

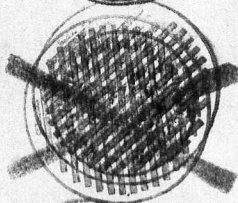
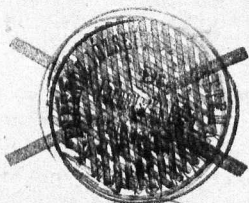
ANTHOLOGIA

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY' MUNKÁIBÓL.

KASSÁN.

Nyomtatta Werfer Károly.

1836.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
SZEGED

ANTHOLOGIA

C S O K O N A I

VITÉZ MIHÁLY?

m u n k á i b ó l.

ELSŐ KÖTET.

KASSÁN.

Nyomtatta Werfer Károly.

1836.

R₁

1637

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY,

szül. 1774. mh. 1805.

Csokonai Vitéz Mihály Debreczenben, hol atyja seb orvos volt, December' 17kén 1774 láta világot 's ugyanott a' collegiumban kezde tanulni. Már iskolában kitünteté eleven elméjét, melly nem örömet szorula korlátok közé. Az utolsó hat évben theológiát hallgatott 's 1795 a' collegiumnál poëtika' oktatója lön. De gyenge egészsége miatt a' tanítás' óráit gyakorta szünórakká tévén, ki-kisétála nevendékivel 's az iskolai szabályok ellen vigalmak és mulatozás közt oktató őket. E' miatt az igazgatóság másra bízta a' poëtikát. Csokonai még azon évben odahagyá Debreczent 's törvény' tanulása végett Patakra költözék; de nem lelvén táplálatot e' száraz tudományban költői lelke, az iskolai év' végével 1796 Posaiba méne, hol épen országgyűlési tanácskozások folytanak. Itt bocsátá közre „Diaetai magyar Musa“ czim alatt első költeményeit.

A' következett évben Komáromban egy leánykával, kit dalaiban Lillának nevez, köte ismeretséget. Boldog napok' reménye kecsgetté szívét, midőn a' csurgói gymnasiumban, mellyet gróf Festetics alkotott, tanítószéket nyere. Már léte-sülni vélte forró ohajtását, midőn a' kedvest nőül megkérte; — de Lillát más vezette oltárhoz. Vérző kebellet látá Csokonai életének 's dalainak vezércsillagát hanyatlani, lemondá hivatálaról, igaz genie' módjára kicsapongásokban keresé nyugal-

mát 's részint barátnál Pestben és Somogyban, részint anyjánál Debreczenben éle, hol Január' 28kán 1805 lepte meg korai halála.

Csokonai' tudományos műveltségének köre nem vala szűk: tudott görögül, latinul, francziául, olaszul, németül, keveset angolul 's a' keleti nyelvekben sem vala járatlan. A' természet eleven érzéssel és termékeny phantasiával ajándékozta meg, 's azon könnyűség és természetesség, azon eredetiség és nemzetiség által, mellyek költeményit bélyegzik 's a' nagy publicum' mellében is mindenkor viszhangot ébresztenek, olly popularis költő lett, hogy csaknem minden dala ma is zengenek, hol magyar ajk dalol, 's zengeni fognak honi nyelvünk utolsó-leheletéig. De izlete' nemesítésével nem sokat gondolván, könnyűsége sokszor rendeltlen szökdelés, természetes képei gyakran meztelenek 's popularitasa pórnépi. E' miatt némelly költeményei, bár más részről szép tulajdonokkal bírnak, bántják a' jobb izlést, sértik a' kényesebb fület.

Munkáit öszvesen kiadta Márton József, Bécs 1813, négy kötet, zsebforn. 's nevezetesebb poétai munkáit ugyanott 1816 két kötetb. — Életéről 's költeményeiről bővebben értekezik Kölcsey (Tud. Gyűjt., 1817, III.) 's Domby (Csokonai Vitéz Mihálynak élete 's némelly még eddig ki nem adott munkái, Pest 1817). Kéziratban is forognak kézen némelly művei, de sikamlatosságok miatt publicum elé soha nem jöendők.

N. G.

FOGLALAT.

L I L L A.

	Lap.
A' rózsabimbóhoz	3
Az eleven rózsához	5
A' méhekhez	7
A' fekete pecsét	8
A' Duna' nymphája	10
Az alvó Lilla felett	12
Az eltévedt lélek	15
Lillám' szácskája	17
Megkövetés	18
Az esküvés	20
Hálaének Venus' oltáránál	21
Alku	23
Két szerető' dala	25
Lilla a' klavirnál	28
Köszöntő	30
Lillához távollétemben	32
Szemrehányás	35
Megkérlelés	37

	Lap.
Új esztendei gondolatok	38
A' távolról kínzó	43
Habozás	44
Búcsúvétel	47
Az estvéhez	49
Bácsmegyey' leveleire	52
Barátomnak	43
A' tihanyi echóhoz	55
Az utolsó szerencsétlenség	59
Siralom	70
A' reményhez	72

VEGYES KÖLTEMÉNYEK.

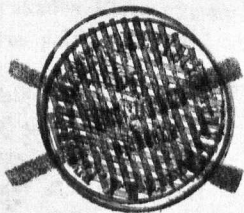
A' tavaszhoz	77
A' hévség	79
A' feléledt pásztor	81
Keserédes	83
A' szerelem' tilalma	84
Thales	85
Felvidulás	86
A' boldogság	88
A' szeplő	89
Paraszt dal	90
Szegény Zsuzsi	93
Lillához	95
Bacchushoz	96
A' búkergető	100
A' versszépítő	102

	Lap.
Daphnis hajnalkor	103
Chloe Daphnishoz	105
Az ember	106
Orgiák	108
Miért ne innánk?	111
Az echóhoz	113
A' tavasz	114
Az eltávozás	115
A' magánossághoz	116
A' búkkal küzködő	120
A' nap' innepe	121
Rózsím' sírja felett	123
Az emberség 's a' szeretet	124
A' szamócza	127
Az álmhoz	129
Egy kesergő Magyar	130
Csikóbőrös kulaes	131

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

LILLA,
ÉRZÉKENY DALOK.

J. H. H. A.

FRANKLIN Y. DALLON

A' RÓZSABIMBÓHOZ.

Nyílj ki, nyájasan mosolygó
Rózsabimbó! nyílj ki már,
Nyílj ki; a' bokorba bolygó
Gyenge szellők' csókja vár.

Nyílj ki, gyenge kerti zsenge,
Hebe nectart hint te rád,
Szűz nyakadba Flora gyenge
Bársonyos palástot ad.

Oh miként fog díszesedni
Véled e' parányi kert!
Oh, hogy ohajtják leszedni
Rólad azt a' drága szert!

Hagyd, szakasszalak le, édes
Rózsaszál, szép vagy te már.
Hej, ha meglát, hány negédes,
Hány kaczér leányka vár!

Nem, nem! egy leány se nyissa
Büszke fűzőjét terád;
Ültetőd' kedves Julisa
Néked újabb kertet ád.

Ott kevélykedj' bitoroddal
Ékesebb bitorja közt.
Ott kevélykedj' illatoddal
Kedvesebb illatja közt.

AZ ELEVEN RÓZSÁHOZ.

Nincs tavasszal, nincs se' nyáron,
Mint te, olyan rózsaszál;
Még nagyobb dísz nyerne Sáron,
Csak te ott virítanál.

Rózsaszínnel játszadoznak
Két virító arczaid,
Rózsamézzel harmatoznak
Csókra termett ajkaid.

Látta kellemid' Cythere,
Látta és irigykedett,
Hogy pirosuló lába' vére
Képeden büszkélkedett.

Hófejér tekintetednek
Hajnalán nyílásba jött
Rózsaszálacskák ferednek
Tiszta téjhabok között.

Szűz melled' fejer ölére
Ők is úgy mosolyganak,
Mint mikor rózsák' tövére
Gyöngyvirágot raktanak.

Rózsa vagy te , rózsá lészel,
Rózsa még a' selymed is —
Jaj de bezzeg kínra tészel,
Hogyha van tövicked is.

Rózsa! engedd hadd heverjek
Éltető bokrodba már,
'S édes árnyékodba' nyerjek
Fészket én rideg madár.

Rózsaszívet jászadonak
Két virág arcaid.
Rózsaszívet jászadonak
Csóka szívet ajkaid.
Látna kellett, György,
Látna és megkötél,
Hogy pirosb lába vért
Rózsában bíszkékbelet.
Mólejt tekintetnek
Hajnalán nyugába jött
Rózsaszívet jászadonak
Tásta tépőbelet közt.
Szők mehet, lejt ülté
Ör is egy mosolygónak,
Mint mikor rózsák tövén
Gyöngyvirágot tartanak.

A' MÉHEKHEZ.

Kis méhek! kerteken,
Mezőkön, berkeken
Mit futtok sok veszéllyel?
A' fris. forrásokra,
Az új virágokra
Repkedvén szerteszélllyel?

Mennyi sok munkával
És időjárával
Gyűjthettek egy kis mézet!
Szálljatok Lillára,
Az ő szép szájára
Venus sokat tétézett.

Jőjtek, 's úgy nem lesz
Olyan sok 's édes méz
Sehol mint a' tiétek.
Jőjtek, 's úgy nem lesz
Olyan boldog méhész
Sehol mint a' tiétek.

A' FEKETE PECSÉT.

Gyász pecsétje kedvesemnek,
Fejtsd ki végre, mit hozál?
Mit jelentesz bús fejemnek?
Élet é ez, vagy halál?
Oh egek,
Rettegek!

Rettegek — tán rózsaszálát
Gyötri nagy szívbeli kín —
Tán keservét — tán halálát
Jegyzi e' halotti szín —
Tán ma már
Sírba vár.

Sírba vár! vagy, mást szeretvén,
Szíviből engem kivét,
'S engem így halálra vetvén,
Azt jelenti e' pecsét.
Helyes ok,
Meghalok.

Meg — de míg a' sírba szállok,
Nyílj meg, oh gyászos levél!
Tán csak egy szót is találok,
Mellyre szívem még megél.
Tán halált
Nem kiált . . .

Nem kiált!! Ah, megkövetlek,
Szép levél. Csalt a' pecsét.
Már ez egy szó is »szeretlek«
Visszaadja a' becsét.
Már ez, oh,
Égi szó!

Drága szó ez, szép levelke!
Már ezért csókollak ám,
Mert tevéled Lilla' lelke
Új napot deríte rám.
Szép levél,
Szívem él.

A' DUNA' NYMPHAJA.

Amott egy nyárfa' hívesében
A' fűzfa közt
Találni a' sziget' mentében
Egy tiszta közt.

Itt a' vad Faunok' irtoványi
Megtetszenek.
Az ősz Dunának szép leányi
Itt fürdenek.

Gyakorta a' habok tapsolnak
Játékokon,
'S körültek a' pintyek danolnak
A' bokrokon.

Itt fürde Lilla is magába',
'S az istenek
Az égről e' barlangocskába
Lenéztenek.

A' szép halandó a' vizekből
A' gyepre szállt;
Bámulja Zeus a' fellegekből
És felkiált:

»Haj, istenek! melly szép halandó
Jön ott elő,
Mint a' midőn a' támadandó
Nap mosdva jó.«

»Hószin' vállán miként lebegnek
Szeg fürtjei,
Görögvén rólok a' vizeknek
Sik gyöngyei.«

»Csak egy hibát remek tagjába'
Lelhetni é?
Nem szebb é sima karja, lába,
Mint Venusé?«

»Kár, hogy nem nézhetünk szemére,
De erre jó —
Melly szép! Most, most — Egek! Cythere,
Szebb nálad ő.«

És nála minden szebbnek mondja
Az én tüzem';
Csak Vulcan, a' Venus' bolondja,
És Momus nem. —

AZ ALVÓ LILLA FELETT.

Nyúgodj' csendességgel
Itten, szép nympha,
Lát'd, melly büszkeséggel
Féd e' boldog fa;
Vágyva árnyékozza
Téjszín kebledet,
Melly duplán boltozza
Márvány szívedet.

Két szemed' héjában
Éltem 's holtom áll,
Csendes árnyékában
Álom 's Amor hál;
Mind kettő szemedre
Rózsalánczot fűz;
Nyúgodj' csak kedvedre,
Nyúgodj', drága szűz!

Szép virágszálocska,
Mind terülj alá,
Híves árnyékocska,
Szállj lebegve rá!
Édesítsd nyugalmát,
Tiszta csergeteg,
Jőjtek, jutalmát
Venus adja meg.

Kis Zephyr! keblére
Csendesen borúlj,
Félfedett mellére
Gyenge szárnnyal fúj,
Sőt, ha tudsz, lelkébe
Búj egészen bé,
'S tudd meg, hogy fektébe?
Rólam álmod' é?

Nem! — Magam vizsgálom,
Mit gondol most ott,
Vonj szemére, álom,
Dupla kárpitot,
Játszodtasd altába'
Kedves képekkel,
Vidd Idaliába,
Hogy ne keljen fel.

Mennyi ösvényemben
A' tövisk 's haraszt!
Majd ropog mentemben,
Amor, szedd fel azt. . .
Ah, melly édes ízzel
Alszik kincsem itt! —
Pinty, pacsirta, csízzel . . .
Majd felszerken. . . Csitt!

AZ ELTÉVEDT LÉLEK.

Ah, hová repültél,
Lelkem, 's melly felé?
Lilla' száján ültél,
Hol vagy? — ott vagy é?
Annyi sok csókokban,
Ah, hová levél?
Ott vagy é? — azokban
Senki meg nem lél. — —

Látom már; azokb' a'
Bíborokba ült,
'S az habzó csókokba'
Torkig elmerült.
Ott evez sietve
A' partok felé.
Kis nyilát nevetve
Nyujtja Amor bé.

Ennek szálacskáján
Már a' partra ért,
'S a' partok' rózsáján
Nyugalomra tért.
'S tán porsátoromba
Már belé se' jó,
A' paradicsomba' —
Abba' alszik ő.

Lágy sohajtozások,
Mellyeken eltűnt,
Míg a' csókolások'
Árja meg nem szűnt,
Ah legyezzessétek,
Míg ott andalog,
Lengve rengessétek,
Míg nyugodni fog.

LILLÁM SZÁCSKÁJA.

Oh, Lilla, Lilla! halld meg
Kellő hatalmadat.
S melly'k isten adta, valld meg,
Illy' bájos ajkadat?
Midőn te mátkatályul
Egy csókot adsz nekem,
Szívem merőn elájul,
Elhallgat énekem.

Szácskád magára nyitja
Az ajkat és szemét,
A' mennybe andalítja
Nectárja lelkemet:
Ajkad' virági szebbek,
Mint rózsá' bibora,
És csókid édesebbek,
Mint a' Tokaj' bora.

MEGKÖVETÉS.

Ha haragszol, megkövetlek ;
Békélj meg, szép angyalkám !
Csak az mondtam, hogy szeretlek,
’S e’ szóért haragszol rám ?
Ki az oka ’s ki’ hibája,
Hogy kellemed olyan nagy ?
Hogy te, oh virtus’ példája,
Szeretetre méltó vagy ?

Ha téged szeretni vétek :
Hányan esnek úgy belé ?
’S hogy én legtartósban vétek,
Magam’ azért büntetsz é ?
Lelj csak egyet, ki szépséged’
Látván (de, mint én, úgy ám),
Ne szeressen mingyárt téged,
Úgy neheztelj aztán rám.

És ha e' szómért »szeretlek«

Úgy kikelhetsz ellenem :

Egy pár csókkal megkövetlek,

Csak hagyj holtig vétenem.

Vagy ha e' szó úgy megsérte,

Mond vissza, Lillám, te is,

És nem haragszom meg érte,

Megbocsátok százszor is.

AZ ESKÜVÉS.

Esküszöm, szép Lilla, hidd el,
Hogy miolta kellemiddel
Mégkötöttél engemet,
Már azolta semmi szűznek,
Semmi nyílnak, semmi tűznek
Nem nyitom meg szívemet.

Esküszöm, 's e' szent hitemnek,
Mellyet adtam édesemnek,
Pontjait meg nem csalom,
Kérlek is reménykedéssel,
Hogy viszonti esküvéssel
Kösd le szíved', angyalom!

Esküszöm hószín' kezedre,
Rózsaszádra, tűzszemedre,
Hogy te léssz csak kedvesem.
Esküszöm, hogy míg csak élek,
Más szerelmet nem cserélek,
Vagy Lilim, vagy — senki sem.

HÁLAÉNEK VENUS' OLTÁRÁNÁL.

Ah kedves szók!
Ah édes csók!
Eget verek fejemmel.
Ah, áldott légy,
Több jót is tégy,
Cypris, beteg lelkemmel.

Szeretlek — oh
Ez áldott szó
Mint hangzik a' fülembé!
Ah, kedvel hát
'S ambrosiát
Tölt Lilla mély sebembe.

Kegyess Cypris!
Még csókot is
Ragasztott ő orczára;
'S még többet hán't
Pecsét gyanánt
Az esküvés közt számára.

Hogy átkapcsolt,
Elhaltam volt
Szerelminek miatta,
És lelkem sem
Érezhettem,
Úgy lelkihez ragadta.

Általcapám,
'S eltikkadt szám
Száján egyet czipantott,
Egyet sem szólt,
Csak rám hajolt,
'S egy lángolót pillantott.

Ah, drága jók!
Ah, édes csók!
Nincs a' nectar olly' finom,
Hagyd, oh Cypris!
Még többször is
Ezt a' nectart hagyd színom.

Imé e' két
Szép gerliczét
Hozom neked, Cythere!
Illy' lángban fő
Mind a' kettő
'S csókot rak kis kincsére.

A L K U.

Vitéz.

Valld meg, kérlek, kedves lélek!
Még szeretsz é?
Engem másért, míg csak élek,
Meg nem vetsz é?
Én szeretlek tégedet,
Tiszteltem jó szívedet;
Megvethetsz é?

Lilla.

Hidd el, kérlek, kedves lélek!
Én szeretlek,
Téged másért, míg csak élek,
Meg nem vetlek.
Százszor már nem mondtam é?
'S még kételkedhetel é?
Beh nevetlek.

Vitéz.

Sokszor ám a' Iyánka' szíve
Állhatatlan,
És ahhoz, ki legjobb híve,
Irgalmatlan.
Én is attól tartok ám,
Mert ez a' kis etikám
Csalhatatlan.

Lilla. Én is hát szíved' formáját
Úgy tekintsem,
Hogy más ifjaknak hibáját
Rád is hintsem?
Nem, nem! bár más mit tegyen,
A' mi szívünk hű legyen;
Úgy é kincsem?

Vitéz. Én örökre lészek híved,
Kedves lélek!

Lilla. Én is, kedves! mással szívét
Nem cserélek.

Vitéz. Én szeretlek, édesem!

Lilla. Én is téged, kedvesem!

Ketten. Míg csak élek.

KÉT SZERETŐ' DALA.

Énekeljünk Cypriának,

Drága kincs!

Mert ez élet' asszonyának

Párja nincs.

Rózsa nyíl ennek nyomában,

Bársony ennek birtokában

A' bilincs.

Énekeljünk Cypriának

Egyaránt ;

~~Engem~~ is nyájas fiának

Tegze bánt,

A' miolta szép szemeddel,

Rózsaszín' tekintetteddel

Törbe hán't.

Énekeljük felsegítő

Karjait,

'S a' szerelmek' lelkesítő

Lángjait.

Vígadozzunk és magunknak
Osszuk édes ajakunknak
Csókjait,

Oh de, kincsem, a' te szíved
Ég e még?
Úgy, miként ez a' te híved?
Szíve ég?
Látom ellobbant szemedről,
Lángoló tekintetedről . . .
Már elég. —

Hátha engem sírom' árka
Nyelne bé,
Boldog élted, szép madárka,
Lenne é?
Ah, ha én elvesztenélek,
Mit csinálnék, drága lélek!
Oh — oh — jé?

Angyalocskám! csak te bírod
Szívemet,
Míg ölemből pusztá sírod
Eltemet.
Addig is, míg csak lehellek,
Tégedet forrón öllelek,
Hívemet.

Csak te is hívedre nézzél
Kedvesen,
Csókra új csókot tetézzel
Szívesen.
Igy lehet hűségbe lenniük,
Karjainkon megpihenniük,
Csendesen.

Hű galambon! kölcsönözzünk
Szíveket,
Szíveinkre úgy kötözzünk
Lépeket.
Csókjaink közt egybefolyjunk,
Új szerelmünkről danoljunk
Verseket.

Szádra szám egy gerjedelmes
Csókot ad,
Mint igaz szívem' szerelmes
Zálogát,
Jól tudom, hogy míg csak élek,
Hív leszel te, drága lélek ;
Csócsi hát!

↓ Kedves!

LILLA A' KLAVIRNÁL.

Lillám! midőn szemem nézi
Hajnaltekintetedet,
Ezer Gratia igézi
Elmerült képzésemet.

Látván Cythere' virágít,
Olvadni kezd kebelem,
'S az egész menny' boldogságit
Szűk mellemben viselem.

De midőn szácskád' dalára
A' húrokat pengeted,
Mit érzek! minden trillára
Szívem' öled 's élteted.

Trucczol fülem a' szememmel,
És minden érző-inak
Hódolnak levert lelkeimmel
Dalod' bájolásinak.

A' hangok virággá válnak
Mosolygó ajakidon,
'S a' virágok hangicsálnak
Teremtő újaidon:

Mint midőn a' nyilt rózsákkal
Ékes bokor' közepén
Philomela új nótákkal
Zeng az Amor' innepén. —

Vajha rózsává válhatnál,
Szép Lillám! egyszeribe,
'S ágaid közt danóltatnál
Fülemile' képibe'!

Oh, nem lenne a' vidéken
Tenálad szebb virágszál;
Nem zengene a' cseréken
Vígabb madár nálamnál!

Nyíló kelyhedet megszállnák
A' szerelem' isteni,
'S a' nymphák versent próbálnák
Érzésim' énekleni.

K Ö S Z Ö N T Ő.

Lánczba fűzni most szeretném
Én a' jasmint 's violát,
Hogy velek megtisztelhetném
Ezt a' lelkem várta mát.

Szép Lilim! halmos melledre
Rózsazáport hintenék;
Oh Lilim! hószín' öledre
A' piros mint illenék!

Jaj de most a' tél csatázik,
'S véle a' szél és a' jég,
Minden fagy most, minden fázik,
Csak szerelmünk' lángja ég.

A' te szádon a' tavasznak
Százszorszépe nyúl, virít;
Ah! az én orcáim asznak,
Engem a' nyár süt, pirít.

E' szerint mi böjt' havában
Ollyal kedveskedhetünk,
A' mit csak tavasz' javában
'S nyár felé szemlélhetünk.

Add nekem te két orczádnak
Kellemes virágait,
Én ajánlom bibor szádnak
Szám' hevülő csókjait.

Oh, engedd meg, hogy meghintsem
Vélek orczád' két felét,
Hogy vélek köszöntsem, kincsem!
Szép nevednek reggelét.

Ötven versbe ötven szókkal
Annyi érzés bé nem fér,
Mint egy csókba, hát egy csókkal
Száz köszöntő fel nem ér.

Én azért hív tisztelésem'
Illy' rhythmusba foglalom,
Te 's, ha tetszik, idvezlésem'
Igy fogadd el, angyalom.

LILLÁHOZ TÁVOLLÉTEMBEN.

Lilim! csoport öröm közöt
Töltöm most éltemet.
Szívembe bú nem költözött,
Nem rág az engemet.
Sem könyeket nem húllatok,
Sem nem sohajtok, jajgatok.

A' szent barátság' csillaga
Egemre felderült,
A' tiszta boldogság maga
Felkent fejemre lilt,
De kedvem' egybe' sem lelem,
Mert nincs az én Lillám velem.

Ha nincs az én Lillám velem :
Mi nékem a' világ !
Sokszor magamban képzelem,
Hogy az halál kivág.
Az élet' édessége mi ?
Mit érsz öröm, ha nincs Lili ?

A' szem, fül és egyéb tagok
Mulathatnak talám ;
Igen, de szív nélkül magok
Gyarlón örülnek ám.
Tudod pedig, szép rózsaszál,
Szívem csupán tenálad áll.

Te bírod, oh tudod magad,
Szép Lilla! szívemet,
Azért te is helyette add
Cserébe szívedet.
Enyém maradjon semmi sem,
Csak a' tiédet add nekem.

De mit könyörgök illy' nagyon
Galambi szívedért?
Úgy é, hogy az nálam vagyon
Cserébe szívemért?
Ha megvan tehát, a' mi kén :
Többé nem is terhellek én. —

Ha már enyém az, a' kié
Vagyok, szólj, Cypria!
Olyan szerencsés több van é?
Van é? 's ha van, ki a?
Nincs, Cypri, nincs . . . De kémlel itt
Néhány irigy — csitt, Cypri, csitt!

Ne szólj te erről senkinek,
Mi sem szóllunk, mi se';
Hogy a' világ' irígyinek
Vakuljon a' szeme.
Mi majd, ha boldog czélt lelünk,
Tenéked oltárt szentelünk.

Én te j i versbe foglalom
Érzékeny éneked',
'S mellettem e' szép angyalom
Hárfázni fog neked ;
Igy kötnek öszve új csomók,
'S mi lesz Lilim' jutalma? — Csók!

SZEMREHÁNYÁS.

Lilla , mig ingó kegyelmed
Tiszta szívemhez hajolt,
'S alva tartott szép szerelmed,
Boldogabb nálam kivolt?

Jaj , de bezzeg elfutának
Régi kedves napjaim,
Búra , gyászra változának
Tüneményes álmaim.

Érzem , a' leányi elme
Nyári árnyékként kereng,
Hogyha más nyalánk' szerelme,
Mint Zephyr , körülte leng.

Néked is , szép rózsaszálam,
(Szád 's szemed tagadja bár)
Kedvesebb kezd lenni nálam
Egy enyelgő lepke már.

Karja könnyű, csókja édes —
Ah ne higy! bizony megejt.
Máshoz áll el a' negédes,
Öszvecsófol 's elfelejt.

Én pedig, mintsem szavamban
Tégedet csúfoljalak;
Szánlak inkább és magamban
Megbocsátok, gyöngy alak!

MEGKÉRLELÉS.

Hogy Manczával

Jártam egyszer így ;

M'ért pörölsz olly' nagy csatával ?

M'ért vagy olly' irigy ?

Ő is édes

És negédes ám.

Ő is, mint te, egyet inte,

Rám tekint, rám. —

Engedelmet! —

Gyenge volt e' szív ;

Nem cserélt azért szerelmet,

Hív fog lenni, hív. —

Drága lélek!

Jöszte — jöszte bé ;

Csak te érted 's benned élek —

Elkerülhetsz é?

ÚJ ESZTENDEI GONDOLATOK.

Oh idő, futós idő!

Esztendeink sasszárnyadon reptülnek;
Vissza hozzánk egy se' jó,
Mind a' setét Chaos' ölébe dülnek.

Oh idő, te egy egész!

Nincsen neked sem kezdeted, se' véged;
És csupán a' véges ész
Szabdalt fel apró részeidre téged.

Téged szült e a' világ?

Vagy a' világot is te szülted épen?
Mert ha csak nincs napvilág,
Nem mérhetünk időt mi semmiképen.

Hát ha tőled, oh idő!

Te a' ki mindenünket öszverontod,
A' nap is holtszénre fő,
És lánczodat magad zavarba bontod?

Mert ihol, lám! mindenek,

Bár bírtanak szépséggel és erővel,
Változást szenvedtenek,
Vagy semmiségbe mentek ők idővel.

Lám! az ég² forgása is
Idővel újabb változásban lészen,
Lám a' csillagokban is
Ki most derül, ki béborúl egészen.

Hát de mennyit szenvedett
Már ekkorig földünknek állapotja,
Hogyha a' feldüllyedett
Tenger vagy Etna² lángja szántogatja?

Sok faluk² határain
Ma delphinek cziczáznak a' vizekben,
'S a' csigáknak házáin
Most zergenyáj ugrándoz² a' hegyekben.

Sok merő föld már sziget,
Sok völgyek a' nagy hérczekig dagadtak,
És a' hol hegy volt 's liget,
Fenéktelen sós tengerek fakadtak.

Igy teszel de, oh idő!
A' nemzetek² forgó enyészetével;
Most az egyik nagyra nő,
'S a' másik elmulik saját nevével.

Már ma ökrök szántanak,
Hol Troja, a' világ² csudája, állott,
És a' hol szántottanak,
Most London, a' világ² csudája, áll ott.

Oh ha a' nagy nemzetek'
Sorsán hatalmad' így előmutattad:
Hát mi, gyarló szerzetek,
Mit várhatunk — mit várhatunk miattad?

Gyermek-, ifjú-, vénkorunk,
A' bú, öröm 's a' jó, gonosz szerencse,
Ép, beteg voltunk is torunk —
Kezedbe' van, hogy jöttödet jelentse.

Futsz te, nem vársz senkit is,
Gyakorta sok hosszú reményt ledúlál.
Im' te, míg ezt mondtam is,
Öt hat parányi perczezen kimúlál.

Nem lehet jelenvaló,
Csak mult 's jövődő pont lehet te benned;
És miként a' puszta szó
Repten-repül, úgy kell veszőbe menned.

Igy repült el tőlem is
Sok kedves esztendőm sebes - haladva;
'S meglehet, hogy nékem is
A' véghatár ma is ki lészen adva.

Úgy se volnék már gyerek;
Négyszer hat esztendőt eléldégéltem,
'S e' szerint az emberek'
Szűk életének harmadáig éltem.

Vajha már — ha több nem is —
Mind egyik esztendőre jutna benne
Egy — csak egy órácska is,
A' melly az érdem' oszlopára menné!

Kész vagyok meghalni — kész,
Csak ezt tegyék siromnak a' kövére:
Útas! itt fekszik Vitéz.
Egy nap húszon négy óra: ennyit ére.

Ámde hogyha olly' nemes
Szép tettek életembe' nem tetéznék,
Hogy halála érdemes
Légyen dicsőítésre még Vitéznek:

Semmi csak te, oh Lilim!
Te, a' kiért az életet szerettem,
Csak te légy, Lillám, enyim;
Mindég fogom becsülni, hogy születtem.

És mivelhogy a' napok
Elseprik a' legédesebb időket,
Míg az ifjú hónapok
Virítanak, el ne is vesszessük őket.

Elfut a' nyájas tavasz,
A' bársonyos hajnalra gyász köd árad,
A' kinyílt jáczint elasz',
A' rózsaszál egy délbe' is kiszárad:

Igy az ifjúság maga
Majd elrepül vidor tekintetedről,
És az Amor² csillaga
Eltűnik ám kacsingató szemedről.

Akkor, ah! rózsáid is
Nem fognak úgy kis ajkadon nevetni,
Akkor érző szíved is,
Ah, nem tud úgy örülni és szeretni.

Én is akkor csak hideg
Vérrel barátkozom hideg Lilimmal,
Úgy napolván mint rideg
Vén pelikán ifjúi daljaimmal.

Míg tehát az lenne még,
A² szép időt, oh Lilla! meg ne vessük,
Míg az élet² lángja ég,
Egymást viszont öröm között szeressük.

És ha semmi érdemem
Nem fog fejemre zöld babért tetetni,
Semmi sem! mind semmi sem!
Csakhogy te, Lilla! meg ne szűnj² szeretni.

Híremet² s nagyvoltage
Ne trombitálják messzi tartományok,
Más ne tudja siromat,
Te hints virágot arra² s a² leányok.

A' TÁVOLRÓL KÍNZÓ.

Rég' nem valék tevéled szemben,
Rég' is nem láttál engemet,
'S lát'd, még is távollételemben,
Lilim! gyötörtél engemet.
Bár félre volt lakásom — félre,
Éjszakra lakván én, te délre,
Még is tüzed velem lakott,
Mindég égette éjszakot.

Most a' tűz mellett vagyok,
'S nincs olly' szenvedésem;
Mert égésim olly' nagyok,
Hogy meghalt érzésem.

H A B O Z Á S.

Itt hagynám én ezt a' várost, ha lehetne,
Ha engemet az én Lillám nem szeretne.
Örömmel megválnék tőled, komor város,
Ha menésem az övével lenne páros.
De melly édes örömtől kell megfosztatnom,
Ha nem lehet szép hívemmel itt mulatnom,
Ha éjszakra lakik már ő, én meg' délre,
Ha csókokat rakgatnom kell csak levélre.
Oh iszonyú búcsúvétel,
Melly egy áldott szívtől vét el!

Itt hagynám én ezt a' várost, ha lehetne,
Ha engemet az én Lillám nem szeretne.
Öszveütném sarkantyúmat, megindúlnék,
Még e' város felé háttal sem fordúlnék.
De egy égő szívet hagyni magánosan,
Melly kivülem beteg lenne halálosan,

Nem engedi a' szövetség 's a' szerelem,
Melly lángoló tüze által harczol velem.
Oh millyen két szörnyű gond főz!
Egek! Lilla! Ah, mellyik győz?

Itt hagynám én ezt a' várost, ha lehetne,
Ha engemet az én Lillám nem szeretne.
Vigan tenném fel lantomat szekereembe,
Ha őtet is ültethetném az öleembe.
De ki előtt kell danolni már énnekem?
Egy pár édes csókot kitől nyer énekem?
Ki biztatja Musám' édes mosolygással?
Ki önt belém lelket egy fél pillantással?
Árva Musa! árva iró!
Oh lesz é egy biztató szó?

Nem hagyom itt ezt a' várost, mert nem lehet
Mert Lillától szívem búcsút nem is vehet.
Nem mehetek; tartóztatnak szent kötelek.
Szívem gyengébb, mint meg tudna vinni velek.
Múljatok hát, szép szándékok! maradjatok,
Ha Lillát is el kell hagynom miattatok.
Lemondok a' dicsőségről, bár szeretem,
Csakhogy ezen gyöngy kincsemet megvehetem.
Ő érte megvetem mind azt,
A' mi tőle külön szakaszt.

L i l l a.

Hagyd itt, hívem! ezt a' várost, bár nehezen,
Bár szeret is szegény Lillád, 's könyez ezen.

Hagyd itt! Szívem kebeledben fog gyuladni,
A' tiédnek az enyémben kell maradni.

E' hév csókban, mellyet szádra ragasztottam,
Lelkem' minden indulattal kibuzgottam.

V i t é z.

Vedd el te is ezt én tőlem, kegyes lélek!
Csak árnyékom megy el; magam benned élek.
Kellemes szűz! —

L i l l a.

Ah, kedves hív!

K e t t e n.

Ne félj, néked dobog e' szív!!

BÚCSÚVÉTEL.

Vitéz. Mégyek már. Engedd meg, kedves
kincsem,

Hogy megváló csókom' szádra hintsem.

Jaj beh fájlalom,

Kedves angyalom!

Hogy midőn boldoggá kezdtem lenni,

El kell menni.

Lilla. Akkor indúlsz hát el, csalfa lélek!

A' midőn már én csak néked élek?

Birod szívemet,

'S itt hagysz engemet;

Ah, nem érdemel meg egy illy' hívet

A' te szíved.

Vitéz. Szívemet ne vádold, jól esmérted,

Most is hév tüzekkel ég ez érted. —

A' sors késztet el

Vas törvényivel,

Ámde semmi tőled el nem választ,

Adj jobb választ:

Lilla. Minden válasz erre megy ki nálom,
Hogy, ha elmegy, nyugtom' nem találom
Hát, ha hivem vagy,
Mellettem maradj,
Kölcsönös részt vévén vig napomban
'S bánatomban.

Vitéz. Err' az átra is csak érted mégyek,
Hogy mind a' kettőnknek hasznot tégyek,
Mert egy nyomban jár
A' mi sorsunk már.
Hát szemed ne légyen olyan nedves
Erte, kedves!

Lilla. Megnyugszom; mert tiszta szíved' látom,
Hordjon a' szerencse, hű barátom!
És e' csók maga
Légyen záloga,
Hogy szerelmem' néked felfogadtam,
Általadtam.

Vitéz. Kérlek, míg öledbe visszatérek —

Lilla. Értem — Én is tőled mást nem kérek.

Vitéz. Angyalom, szeress!

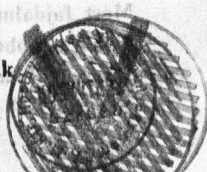
Lilla. Kincsem, meg ne vess!

Együtt. Mert lelkem csupán te tőled éled.
Isten véled!

AZ ESTÉHEZ.

Csendes este ! légy tanúja,
Mint kesergek én,
Szívemet mint vérzi búja
Lilla' szép nevén.
Lágy árnyékkal
Szőj be engemet,
'S e' tájékkal
Zengd keservemet.
Mert csalárd az emberekben
Már a' szív nagyon,
És az érzéketlenekben
Több kegyes vagyon.

Csendes este ! ah, tekints le,
Nézd e' bánatot.
Köny helyett szememre hints le
Tiszta harmatot.
Mert elfogytak
Régi könyeim,
Úgy rám rogytak
Szenvedéseim.

Nincsen a' ki sirna vélem,
Szánna engemet,
Igy vesződöm, míg leélem
Kínos éltemet,

Csendes este! már alusznak
Mások édesen,
Vagy vizsonti kedvbe' úsznak
Ők szerelmesen.
Én aggódok,
Hát mit is tegyek?
Nincs más módóm,
Nincs hová legyek.
Édes este! ah, ne hagyj el,
Zárj le más szemet,
És lakásodig ragadj el
Innen engemet.

Csendes este! balzsamozd el
Durva kínomat
Vagy reám végtére hozd el
Várt halálomat;
Mert fájdalmam
Többre-többre nő,
És nyúgalmam
Senkitől se' jó.

Lilla is midőn eszembe
Ötlik, elhalok,
’S újra felfakadt sebembe’
Szinte meghalok.

Csendes este! ah, ne hozd el
Még halálomat,
Kérlek, oh, ne balzsamozd el
Gyenge kínomat.
Inkább áztasd
Szűz szemed’ te is,
És dupláztasd
Kínom’ ezzel is.
Lilla’ vesztén sírdogálni
Drága sors nekem,
Sírdogálva haldogálni
Szép halál nekem.

BÁCSMEGYEY' LEVELEIRE.

Ah, midőn táromba' látom
Ezt a' kedves könyvemet,
Egy leánykám' 's egy barátom'
Sorsa vérzi szívemet.

Mindenik jó volt irántam —
Az szerelmes, ez barát.
Oh beh szívepedve szántam
Fatumok' gyászos sorát!

Egy barát és egy szerelmes
Sinlik a' rablánczokon;
Szállj le 's enyhíts, oh kegyelmes
Isten! e' bús sorsokon!

Oh, ha még egyszer lehetne
Látni lelke' angyalit!
Mert ki az, ki nem szeretne
Egy jó barátot 's Lilit?

BARÁTOMNAK.

Illyen dorgálást, barátom,
Tőled már sokszor hallék,
Hogy magam' miért bocsátom
Úgy el, bár vidor valék?
M'ért vagyok most olyan gyáva,
A' ki másszor mint egy páva
Voltam a' felöltözött
Vig gavallérok között?

Azt is hányod a' szememre,
Hogy most bús, komor vagyok,
És hogy már ifjú létemre
Mindenemmel felhagyok,
Én, ki másszor a' lánykákat
És egész kompániákat,
Kedveltetni jól tudám. —
Úgy van: Lillát bírtam ám.

Most pedig már bús kedvébe?
Szívem csak szomorkodik,
Öltözöm csak negligébe,
Két orczám halványodik;
Nem kedvellek társaságot,
Sem leányt, sem czifraságot.
Úgy van: Lillát fájlalom —
Oh te, eltűnt angyalom!

A' TIHANYI ECHÓHOZ.

Oh Tihanyak ríjadó leánya!
Szállj ki szent hegyed közül.
Im', kít a' sors eddig annyit hánya,
Partod' ellenében ül.
Itt a' halvány holdnak fényén
Jajgat és sír elpusztult reményén
Egy magános árva szív.

Míg azok, kik bút, bajt nem szenvednek,
A' boldogság' karjain
Vígadoznak a' kies Fürednek
Kútfején és partjain;
Addig én itt sirva sírok.
És te, nympa! a' mit én nem bírok,
Verd ki zengő bérczeden.

Zordon erdők, durva bérczek, szírtok!
Harsókjátok jajaim'!
Tik talám több érzéssel bírtok,
Mintsem embertávsaim,
Kik keblekből számkivetnek,
És magok közt csúfra emlegetnek
Egy szegény boldogtalant.

A' kik hajdan jó barátim voltak,
Még felköltek ellenem,
Üldözőim' pártjához hajoltak.
Oh! miket kell érzennem,
A' midőn már ők is végre
Úgy rohannak rám, mint ellenségre,
Bár hozzájok hív valék.

Nincsen, a' ki lelke'm' vigasztalja,
Olly' barátim nincsenek;
Vállat rándít, a' ki sorso'm' hallja;
Már elhagytak mindenek.
Nincsen szív az emberekbe',
Hagyd öntsem ki hát vas kebletekbe
Szívem' bús panaszait.

Lilla is, ki bennem a' reménynek
Még egy élesztője volt,
Jaj, Lillám is a' tyrann törvénynek
'S a' szokásnak meghódolt.
Hogy vagy most te, áldott lélek?
Én ugyan már elhagyatva élek
A' tenger kínok között.

Oh van é még egy erémi szállás,
Régi barlang, szent fedél,
Mellyben egy böles csendes nyugtot, hálást
E' setét hegyekbe' lél?
Hol csak egy kő lenne párna,
Hol sem ember, sem madár nem járna,
Melly megháborítana.

Abban, gondolom, hogy semmi jussal
Ellenkezni nem fogok,
Hogyha én egy megvetett virtussal
Itt egy kőben helyt fogok.
'S e' szigetnek egy szögében,
Mint egy Rousseau Ermenonvillében,
Ember és polgár leszek.

Itt tanulom rejtek érdememmel
Ébresztgetni lelkemet.
A' természet majd az értelemmel
Bölcsőbbé tesz engemet.
Távol itt, egy más világban,
Egy nem esmért szent magánosságban
Könyezem le napjaim?.

Itt halok meg. E' setét erdőben
A' szomszéd pór eltemet.
Majd talám a' boldogabb időben
Fellelik sírhelyemet;
'S a' melly fának sátorában
Áll együgyű sirhalmom magában,
Szent lesz tisztelt hamvamért.

AZ UTOLSÓ SZERENCSETLENSÉG.

Zokoghat még egy betűcskét
Belőleni a' fájdalom?
Ejthetek még egy könyűcskét
Utánad, szép angyalom?
Bús elmém rajtad tűnődik,
Csak kíván, sohajt, gyötrődik —
Édes, forró képzetek! —
Mind ez, a' mit tehetek.

A' természet a' törvénnyel
Szívemben ellenkezik,
Most is szoptat a' reménnyel,
'S nem hiszi, hogy vétkezik.
Lámpási a' bölcseségnek
Elöttem hiába égnek;
Néik szunnyadozni kell,
Mihelyt az egyet lehell.

Oh mennyit vívok kínommal!
Küzködésim melly nagyok!
De, jaj, nem bírok magammal,
Érzem, hogy beteg vagyok,
Képződésim tüzeskednek,
Roskadt inaim csüggednek.
Hát olly' bűn a' gyengeség,
Hogy megverné azt az ég?

Velőt szívó lángjaimtól
Fejem nehéz, zúg, szorúl;
Ben rekedt indulatimtól
Szívem dobog, mellem fúl.
Már nem tudok mást mit tenni,
Csak érezni és szenvedni,
Lelkem, testem holt beteg,
Menny, föld, kincsem, bocsáss meg!

Kinálkoztak orcájáról
A' fejlőd rózsabimbók,
Czukorral folyt ajakáról
Minden szó és minden csók
Annak a' földi kellennek,
Ki asszonya volt szívemnek,
Míg én, boldog martalék,
Láncza 's karja közt valék.

Szeme biztatott, öldöklött,
Ölt 's gyógyított másfelől,
Tiszta hőszínnel tündöklött
Melle mind kívül, belől;
Lelke vidám, mint a' hajnal,
Szíve jó volt, mint az angyal;
'S ah, ez a' paradicsom,
Melly engem' a' sírba nyom.

Boldog órák! a' mellyekben
Szíve' kulcsát bírhatám,
'S a' meghitt ényelgésekben
Lelke' lángját szíhatám,
Midőn ezer tördelt szókkal,
Ezer peccételő csókkal
A' hit egymáshoz esatolt;
'S gyanúnk még is édes volt.

Gondolván, hogy boldogságunk
Még csak kezdő félbe ment,
'S már is kinyilt mennyországunk
Egymás' karján ide lent:
Mint a' szőlő támaszával,
Mint a' repkéuy a' bikfával,
Egymásba fogózkodánk,
'S ég, föld, mind mosolyg ránk.

Már azt hittem, hogy, ha készen
Állnak is száz szélveszek,
Az én Lillám enyém léssen,
'S én a' Lilláé leszek.
Megvakúlva, siketülve,
Szándékom' kormányán ülve,
Kergettem a' drága jót, —
'S a' révnél törtem hajót!

Hah! e' szépség' ritka mivét
Prédára kell tartanom,
És szívemhez forradt szívét
Vérrel kiszakasztanom.
Oh, ne hagyjátok, szerelmek,
Vagy öljetek meg, gyötrelmek.
Kinek szive másnak jut,
Csak szeretni 's halni tud.

Most a' tenger' sík pusztáját
Érzem, de nem láthatom,
A' haboknak lágy szikláját
Őröngve tapogatom.
Ohajtalak, messze partok,
De tőletek még is tartok.
A' mit bús lelke talál,
Zaj, homály, kétség, halál.

Haj! mint dördülnek, ropognak
A' világ' két sarkai,
Mint lobbannak, mint villognak
A' mennydörgés' szárnyai.
Ah, gyászos fény, látom, látom
A' puszták közt szép sajátom',
Jajgat az elhervadt hív,
Kulcsolt kézzel engem hív.

Látomr unszóló sírását,
Rajta nem segíthetek.
Hallom kétes sikoltását,
De az egek siketek.
Állj meg! állj, te irgalmatlan!
Illy' nemes rabra méltatlan
A' te ólomkebeled;
Amort miért terheled?

Hasz'talan! — Csúfol futtában,
És gázolja szívemet,
'S a' törvény rabló - várában
Lebékózza kincsemet.
Engem pedig, ah, egyszerre
A' zaj bécsap a' tengerre.
Jaj nekem víz, néki tűz!
Szegény ifjú! szegény szüz!

Oh, m'ért nem hagyod véremmel
Lánczát felolvasztani,
'S minden könyét száz gyöngyszemmel,
Oh rabló, megváltani?
M'ért állsz őrt, mint ama' sárkán,
A' szép arany almák' árkan?
Nem ízled te azokat;
M'ért marsz el hát másokat?

Vagy m'ért nem ölsz meg méreggel;
Hogy ne látnám kínjait
Annak, ki örök meleggel
Tartja szívem' lángjait!
Úgy is rá kell végezetre
Ünnom ez átkos életre.
Bírd őtet, míg meghalunk,
Akkor rajtad trucczolunk.

Oh, túl fog ez sírhalmunkon
Túl is fog lángolni ez,
A' mi most indulatunkon
Olly' édesen gerjedez.
Nem! ezt meg nem fagylalhatja
A' sír' nyálkás boltozatja.
Amor égi istenség,
Néki mind egy, föld vagy ég.

Ez' ösztönről nem tehetni ;
Meveti ez gátjait.
A' természet szokta vetni
Szívünkbe szent magvait.
Illyen a' gyöngy , melly magába
Vervén gyökeret a' fába,
Véle él és vele hal
'S emészti sarjaival.

Érzem , hogy a' vas törvénynek
Szükség meghódolni már,
Sót hogy még a' jobb reménynek
Szikrája is bűnnel jár ;
De oh , ha nem az én mívem,
Hogy Lilláért ver a' szívem,
'S hogy lelkem benne lehell ;
Éreznem és tűrnöm kell.

Sírok én ; de csak keblemben
Húllnak néma könnyeim,
'S a' magános gyöttelemben
Legelnek képzéseim,
Senkihez sincs bizodalمام,
Hogy tűrje 's mentse siralmam.
Ah , minden boldogtalan
A' földön megvetve van!

Mit tesz sűrű sohajtásom,
Mellyet felszított már az ég,
Ha kebledben nyugovásom?
Az oltár is tiltja még?
Mit tesz, ha egy érzéketlen
Téged és engem szünetlen,
Mint egy mély tenger megoszt
És a' rózsáktól megfoszt.

Oh halál, ki a' szerelmet
Nyájas színnel követed
És szívéről a' gyötrelmet
Egyszerre leülteted,
Lát'd, mind hárman búval élünk,
Végy el egyet, tégy jól vélünk,
Akár én, akár más lész;
Jobb, hogy egy, mint három vész.

Jobb, hogy engemet választasz,
Ki legroncsoltabb vagyok;
Egy szellőddel elszáraztasz,
Egy újodtól megfagyok.
Nem tartom azt fájdalomnak,
A' mi véget vét kínomnak;
Ha élve nem alhatok,
Aluva meghalhatok.

'S akkor e' gyönyörűséggel
Húnyom bé bús szememet,
Hogy tisztán 's örök hűséggel
Zárom sírba szívemet.
Majd, ha dombom' megtekinti
'S hervadt rózsáit rá hinti
Két sohajtó szerető,
Ezt mondja: Itt fekszik ő!

És te, szívemnek pompája!
Légy jobb hozzám, mint az ég.
Édes kincsem! más' rózsája!
Isten hozzád! Itt a' vég!
Teljesítsd kötelességed'
Ahhoz, ki fogva tart téged;
Szíved' javát nem de nem
Megtarthat'd még is nekem?

Isten hozzád! Áldlak, hidd' el,
Köszönöm jó szívedet;
Csókjaiddal, beszédiddel,
Arczod', karod', szemedet.
'S bár halálos kínnal vérzem:
Még is, ah, boldognak érzem
Ezt az árnyék életet —
Oh Lilla! oh szeretet!

Élj soká! 's legyen világod
Jobb, mint az én életem,
'S ha zavarná boldogságod'
Az én emlékezetem:
Ah, felejts, felejts el engem!
Én már a' sírban fetrengem,
Lethe' vizét iszom már;
Még is elmém Lilin jár.

De mit láttatsz a' jövődő'
Tűkörében, kék remény?
Oh felrózsázott esztendő —
Oh mennyből szált tünemény —
Oh szívet olvasztó hangok —
Oh oltári fáklyalángok —
Oh élet — oh szerelem —
Oh ne játszatok velem!

Oceánja bánatimnak
Többé nem duzzadozik,
'S elhúllott könye Lilimnak
Mind gyöngyökké változik.
A' kővár' gyomra szétdüllyed,
A' rabló zúg, hereg, süllyed;
Én úszom, az ég segéll;
Lilla int és nékem él.

A' haboknak ormozatján
Látszik egy dombos sziget,
És a' dombok' boltozatján
Egy meghitt rózsaliget.
Itt száz szerelmek danolnak,
Itt száz Gratiák tánczolnak;
A' táncz Lillát gyujtja fel,
A' dal engem érdekel.

Kétségemnek tört hajója
A' zöld parton nyugszik már,
'S istenségem' Calypsója
Örök ifjúságra vár.
Félre kincsek és nectarok!
Én a' mennyek felett járok. —
Oh remény! oh szerelem!
Tégyetek jól énvelem!!

S I R A L O M.

Gerliczeként nyögdécselek,
Vigasztalást már nem lelek,
Nálad nélkül, mintegy árván,
Kietlen pusztákon járván.

Ah, örök gyászt szerze nékem
Elrablott gyönyörűségem.
Más lett boldoggá általa,
Ki az én reményem vala.

Nékem pedig bú, siralom
Szerelmemért a' jutalom;
Miolta azt elvesztettem,
A' kiért élni szerettem.

Kiáltozom fűnek, fának,
Kedves nevét itt Lillának,
Ő pedig ül más ölébe',
'S nem is jutok tán eszébe.

Gyászra dült éltem' hajnala.
Boldogságom' szép angyala!
Várhatom é valahonnan,
Hogy megvigasztalsz ujonnan?

Halavány hód' bús világa!
Te légy kínom' bizonyága ;
Beh sok álmatlan éjjelem'
Együtt virasztottad velem.

Süss kedvesem' ablakára,
Hints lágy álmot szemhéjára ;
Hogy a' bájoló szerelem'
Párnáján álmodjék velem.

Te pedig, oh kedves - kellő,
Alomhozó esti szellő,
Legyezd gyengén angyalomat,
'S ejtsd mellére egy csókomat.

A' REMÉNYHEZ.

Földiekkel játszó
Égi tünemény,
Istenségnek látszó
Csalfa, vak remény!
Kit teremt magának
A' boldogtalan,
'S mint védangyalának
Bókol úntalan,
Síma száddal mit kecsegtetsz?
M'ért nevetsz felém?
Kétes kedvet m'ért csepegtetsz
Még most is belém?
Csak maradj magadnak!
Bíztatóm valál;
Hittem szép szavadnak,
Még is megcsalál.

Kertem' nárczisokkal
Végig ültetéd ;
Csörgő patakokkal
Fáim' éltetéd ;
Rám ezer virággal
Szórtad a' tavaszt
'S égi boldogsággal
Fűszerezted azt.
Gondolatim minden reggel,
Mint a' fürge méh,
Repkedtek a' fris meleggel
Rózsáim felé.
Egy hiát esmértem
Öröminnek még,
Lilla' szívét kértem,
'S megadá az ég.

Jaj de fris rózsáim
Elhervadtanak ;
Forrásim, zöld fáim
Kiszáradtanak ;
Tavaszom, vígságom
Téli búra vált ;
Régi jó világom
Méltatlanra szállt.
Oh ! csak Lillát hagytad volna,
Csak magát nekem,

Most panaszra nem hajolna
Gyászos énekem.
Karja közt a' búkat
Elfelejténém,
'S a' gyöngy koszorúkat
Nem irígyleném.

Hagyj el, oh reménység!
Hagyj el engemet;
Mert ez a' keménység
Úgy is eltemet.
Érzem, e' kétségbe'
Volt erőm elhagy,
Fáradt lelkem égbe,
Testem földbe vágy.
Nékem már a' rét himetlen,
A' mező kisült,
A' zengő liget kietlen,
A' nap éjre dült, —
Bájoló lágy trillák!
Tarka képzetek!
Kedv! remények! Lillák!
Isten véletetek!!!

V E G Y E S

KÖLTÉMÉNYEK.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
455 N. 5TH ST. N. Y. C.

A' TAVASZHOZ.

Jer, kies tavasz! bocsássál
Éltető lehelletet,
Hogy kihalt mezőnkbe' lássál
Újra vidám életet.
Száz Zephyr köszönti csókkal
Rózsaszínű lábadat,
A' kiomlott nárczisokkal
Bársonyozván útadat.

Száz Dryas mond a' hegyekben
Néked áldó éneket,
Hármas echo zeng ezekben
Innepedre verseket.
Nyájasabb etesiákkal
Nyílik e' nap' reggele,
Tölti édes balzsamával
Szűz virágidat tele.

Zengedeznek énekelve
Pandion' leányai,
Rajta víg örömbe telve
Zúgnak a' fák' galyai.
Sok szerelmezt kis nyilával
Vérez Venus' kis fia ;
Érzi ezt hív Daphnisával
A' mosolygó Lidia.

A' HÉVSEÉG.

Az égető kutyácska
A' zöld mezőt aszalta ;
Miatta Flora' hímes
Viráigi haldokoltak,
Fonnyadtak a' ligetnek
Zöldségi megkonyúlva ;
A' föld' egész határi
Alélva bágyadának.

Én bennem is van egy tűz,
Mondják, hogy az Cupido,
Én nem tudom, ki légyen,
Nem esmerem nevéről ;
Elég, hogy ég mellemben,
'S emészti nagy hevével ;
Szemlátomást betegszem,
És már alig lehellek.

Tegnap leszálla csendes
Csepekkel egy esőcske,
Megáztatá az erdőt
És a' mezőt vizével;
'S ím a' beteg virágok
Mingyárt feléledének,
A' kókkadó falombok
Zöld színbe jöttek ismét.

Oh vajha én reám is,
Az én alélt fejemre,
Egy ilyen éltető víz?
Hűs csepje harmatoznék!

A' FELEÉLEDT PÁSZTOR.

Thyrsis. **A**mott, hol a' nyájas patak
Kövecsin játszadoz,
Laurám a' zöld fűzfák alatt
A' völgybe' szunnyadoz.
Én addig e' kopár kövön
Panaszlok, jajgatok
'S a' déli nagy hévség alatt
Miatta bágyadok,
Én kértem untalan
Szívét; de hasz'talan.
Te jőj most, gyenge szellet!
'S lengvén hajfürtje mellett,
Súgd néki ezt, hogy Thyrsise
Végsőt lehellett.

Laura. **M**egállj, haldokló pásztorom,
Tartóztasd lelkedet!

**Tartóztasd! — oh mert lelkem is
Lelkedre éledett.**

Altomban épen, édesem,

Terólad álmodám,

Midőn Zephyr, keservesen

Nyögvén, fuvalla rám.

Ez a' szintén megholt

Zephyrke lelked volt,

A' mellyre Amor üle,

'S mellembé bérepüle ;

Addig csikolt, hogy szívem is

Reád hevüle.

KESERÉDES.

A' rózsza szép virágszál,
De tüske szúrdal ágán.
Ha mézet ad is a' méh,
Fulánkja néha megcsíp.
A' bor betölt örömmel
'S mámort okoz gyakorta.

Szép vagy te, Lilla, 's édes,
Vidít kegyes szerelmed ;
De mennyi — ah , de mennyi
Kín is gyötör miattad !

A' SZERELEM' TILALMA.

Minden érez gerjedelmet,
'S én kerüljem a' szerelmet,
És csak én legyek hideg?
Hát a' szépet
'S a' faképet
Nem különböztetni meg?

Mért adott izlést a' szemnek,
Kölcsönös bübájt a' nemnek
E' világnak bölcs ura?
Hogy szeressük
'S félre vessük?
Ej, az ám a' ha - ha - ha!

Még az ifjuság szememben
Csillog, és virgoncz erebben
Véremet jól érzem:
Hát ha ennek
Lángba mennek
Zsúrolási, vétkezem?

T H A L E S.

Míg Thales a' nagy égnek
Tüzeit csudálva nézé,
Behulla egy verembe.

Ah, Lilla! a' te orczád
Illyen gödört csinál ám,
Mikor reám mosolygasz;
És akkor abba lelkem
Melly nyakra főre hull bé,
Míg andalogva bámúl
Ragyogó tüzös szemednek
Két földi csillagára.

FELVIDULÁS.

Búk bánatok,
Távozzatok
Előlem messze!
Hogy szívemet,
Víg kedvemet,
Semmi ne epossze,
Fejemet nem törömt,
Jobb annál az öröm.
Kár hiába,
Bolondjába
Gyötreni szívemet;
A' siralom,
Aggodalom,
Ekkép' el nem temet
Idején engemet.

Hát vigadok,
Helyt nem adok
Már a' bánatnak;

Hoppot mondok,
A' búk 's gondok
Nálam nem lakhatnak.
Örömmel mulatok,
Mikor mulathatok.
Ha hallik a'
Víg muzsika,
Én is majd eljárom ;
A' vigságtól,
Mulatságtól,
Magam' el nem zárom,
Kicsiny az én károm. —

A' BOLDOGSÁG.

Most jazminos lugasban
E' nyári hűvös estvén
Lillámmal ülök együtt.
Lillám velem danolgat,
És csókolódva tréfál,
Míg barna szép hajával
Zephyr susogva játszik.
Itt egy üveg borocskát
A' zöld gyepágyra tettem,
És gyenge rózsaszállal
Száját be is csináltam.
Amott Anakreonnak
Kellő danái vannak
Kaskámba fris eperrel.

Egy öszveséggel illy sok
Gyönyörűt, becsest ki látott?
'S ki boldogabb Vitéznél?

A' S Z E P L Ó.

Mint egy megért boróka,
Melly tiszta hóra hullott ;
Mint a' delin fejező
Rózsába bújt bogárka ;
Mint a' korinthy szőlő
A' czukoros kalácson :
Úgy bársonyollik , olly' szép,
Olly' édes egy kerekded
Szeplőcske Lilla' mellén.

Ez az a' kies szigetke
A' mellybe' a' szerelmek,
Ha keble' tengerének
Téjhabja közt förödtek,
Enyelgve szárogatják
Hajok' vizes aranyát.

Ti szóljatok , reája
Húllt csókjaim ! ha méltó
Dühödésle Lilla' mellén
Egy földi nympa' mellén,
Imádni a' hibát is?

PARASZT DAL.

Ama' feje' nyárfák alatt,
A' part felé,
Sűrű rekettye közt vezet
Egy róna bé.
Oh! mert ez a' hely énnekem
Irtóztató ;
Ott egy vityilló , abba' nyög
A' szép Kató.

Hiszen no csendes este van,
Nincs semmi szél,
Még is hogyan , hogyan rezeg
A' nyárlevél.
Oh szép Katóm ! nem reszket úgy
A' nyárlevél,
Mint én teérted reszketek ;
Hová levél ?

Katóm! Katóm! ki sem jöhetsz
Te tán soha,
Úgy bécsukott az a' guta
Vén mostoha,
Miolta szép orczáidat,
Szép violám,
Ottben az ajtósark megett
Megcsókolám.

T' od, azt hazudtam volt neki:
Csak a' pipát —
Hogy a' manó el nem vivé
A' vén szipát.
El sem hivé, rá sem hagyá
Egy szómat is;
Kikergetett 's lelúgozá
Subámat is.

Azolta erre jőni is
Nem mertem én;
Tudod, pemetén jár az a'
Puruttya vén.
Csak itt nyögök hozzád, Katóm!
E' fák alatt;
Tudom te is nyögsz a' setét
Kémény alatt.

Füstöl, galambom, füstöl a'
Kéményetek ;
Mert tán bizony nagyon alá
Tüzeltek,
Hej, hej, az én szívemben is
Nagy tűz vagyon ;
Hej, hej azért sohajtok én
Illyen nagyon.

De még az isten módot ad —
Tudom hogy ad,
Kimentlek én, vagy megenged
A' mostohád.
Ha más különben nem lehet,
Felégetem
Azt a' vityillót 's majd őtet
Hozzám veszem.

De már reám setétedett
Az éjjel is,
Még is csak itt kesergék én
Potomra is.
Bús sorsomat kesergem én
'S a' szép Katát.
Rózsám, aludj' helyettem is.
Jó éjtszakát!

SZEGÉNY ZSUZSI,

Estve jött a' parancsolat
Violaszín' pecsét alatt,
Egy szép tavaszi éjtszakán
Zörgettek Jancsim' ablakán.

Épen akkor vált el tőlem,
Vigan álmodott felőlem,
Kedvére pihent ágyában,
Engem ölelvén álmában.

Mikor bús trombitaszóra
Ülni kellett mingyárt lóra,
Elindulván a' Törökre ;
Jaj, talán elvált örökre!

Sírva mentem kvártélyáig,
'S onnan a' kertek' aljáig.
Indult nyelvem bús nótára
Árva gerlicze' módjára.

Csákóját könnyel öntöztem,
Gyász pántlikám' rá kötöztem;
Tíz rózsát hinték lovára,
Száz annyi csókot magára.

A' lelkem is sírt belőlem
Mikor búcsút veve tőlem:
»Isten hozzád!« többet nem szólt,
Nyakamba borult 's megcsókolt.

LILLÁHOZ.

Lillám, elég csak egy szó
Annak kitételére,
Hogy téged én szeretlek.

De minden ige és nyelv,
Minden poëtafestés,
Szép elme 's érező szív
Elégtelen, csekély, szűk,
Hogy voltakép' kitégyem,
Téged miért szeretlek.

BACCHUSHOZ.

Kar.

Evoe!

Bacche! Evan, Evoe!

Evoe!

Bacche, töltsd lelkünket bé!

Itt van a' zuzos December,

Bor van é?

Bort igyon ma minden ember.

Evoe!

Egyes.

Idvez légy,

Bacche, áldott istenség!

Hol te mégy,

Vígak ott a' föld 's az ég.

Szívünk úgy felrajzik véled,

Mint a' méh;

Életünk csak tőled éled.

Evoe!

Kar. Evve! 's a' t.

Egyes. A' mazúr

Általad gazdag lehet,

'S mint az úr,

Szarvat és szemet vehet.

A' bolond észet lél a' borba'

'S úgy lesz böles ;

Tölts tehát bort e' csuporba,

Tölts , tölts , tölts !

Kar. Evve! 's a' t.

Egyes. Általad

A' barátság lelkesül ;

Általad

Sok harag lecsendesül.

Boldog , és azon nem ülhet

Semmi baj !

A' ki véled egyesülhet.

Haj , haj , haj !

Kar. Evve! 's a' t.

Egyes. Csak te vagy

Sziveinknek mindene.

El ne hagyj,

Oh örömmek istene !

Meghalunk, de semmi gond az.
Félre bú!
A' ki búsul, mind bolond az.
Hú, hú, hú!

Kar. Evoe! 's a' t.

Egyes. Tőled ég
Amor' édes lángja is!
Tőled még
Felhevül a' lomha is.
Csak te tartod fris melegben
A' gyomort.
Bort igyunk hát illy' hidegben,
Bort, bort, bort!

Kar. Evoe! 's a' t.

Egyes. Soknak kárt
Tészen a' bor, szent igaz.
Soknak árt
A' tivornya, semmi az.
Félre most az etikával,
Nincs itt pap;
Tánczra víg kompániával.
Hap, hap, hap!

Kar.

Evoe!

Bacche! Evan, Evoe!

Evoe!

Bacche, töltsd lelkünket bé!

Itt van a' zuzos December,

Bor van é?

Bort igyon ma minden ember.

Evoe!

A^o BÜKERGETŐ.

Ha szíhatok borocskát,
A^o gondjaim csucsulnak,
Ki boldogabb halandó,
Mint a' ki nem sohajtoz?
Ki boldogabb magamnál?
Hej vizivók! be sűrű
Pocsolyába foly világtok!

Szép volt Phileta 's ifjú,
Szerelem' 's dalok' barátja;
De béka módra zengett,
Csigaként tudott szeretni,
Bámulsz e? — Vízivó volt.
Hej víziszák! be sáros
Elmétek és világtok! —

Kancsót fiú, veszendő
Ez élet és előlünk
Mint egy palaczk bor elfogy.
Hát kurta napjainkból
Hányat lelopnak a' bük!
Mért bokrosítsam a' bajt?

Miért fogyasszam éltem,
Míg a' gohér virágzik?
Iszom, ha szívem örvend,
Iszom, ha bánat éri;
'S ha szíhatok borocskát
A' gondjaim csuesúlnak.

A' VERSSZÉPÍTŐ.

Ha most nem édes énekem
'S nem ég poëtatúzzel,
Ne bántsd ! Legyen borom nekem
Egy szívszerette százzal :
Gyúl nékem is tűzem , hevem,
Poëta lesz az én nevem,
'S myrthust fejemre fonnak,
Miként Anakreonnak.

DAPHNIS HAJNALKOR.

Szép hajnal! emeld fel földünk felett
Az eget alatt tündöklő szent fáklyádat;
Bársonyban élvezli majd napkelet
Az aranyozott felhők közt szűz orczádat.
A' madarak' concertjei tisztelnek már,
Sok fatetőn éneklő fülemile rád vár.
Jer, vedd el fényeddel
A' még iszonyú égnek gyászruháját,
Hogy messze szélessze
A' mord éj' fekete homályát! —

Felkél a' rózsákból 's illatozva
Emeli Zephyr nectarral tölt szárnyaif,
Harmatos csókokkal játszadozva
Csipegeti fel még alvó kis társait,
Már susog a' fáknak tetején kerengvén,
Majd piperés rétiünknek kebelébe' lengvén.
Szárnyra kél a' viznél
A' több Zephyrek' nyájas kisdéd raja,
A' nedves völgy' kedves
Szaggal tölt liliumit nyalja.

Rajta, kis szellőcskék! szedegessetek
Violaszagot szárnyatok' bársonyára,
Míg Chloém fel nem kél, siessetek
Vele pihegő mellére' s szácskájára.
Míg aluszik játszodjatok édesemmel,
Majd ereit csiklándozzátok fel;
Akkor súgjátok meg,
Hogy hajnal előtt Daphnis már pihegett,
Sohajtván szép nevét
Itt e' kis patak' ere megett.

CHLOE DAPHNISHOZ.

Menjetek, kis szellők, menjetek,
Lelkem is Daphnishoz megy veletek,
Mondjátok, hogy Chloe már hevül,
A' Daphnis' tüzetől ég, merevül.
A' szerelem szívem' rejtekébe' dong,
A' keserű édes mézbe' zsidong.
Mellyet szád' rózsáiról szedett,
Ah, kár, hogy fulánkkal mérgesedett!
Tele már szerelemrajjal mellem,
Sok ezer fiait hogy neveljem? —
De hogy elaltassam sok fiát,
Jer, Daphnis! hints rájok ambrosiát,
Csókjaid' harmatján mind elül,
Lassan zsidongó álomba merül. —
Igy emelem vigan fel karomat;
Igy ölelem kedves Daphnisomat;
Igy lelkedbe ontom lelkemet,
Életedbe öntöm életemet.
Hagyj nyiljon ága száz új bimbókkal,
Píruljon muskatály ízű csókkal;
Majd közte az öszvenőt ágaknak
Fészket a' szerelmek' madarai raknak.

A Z E M B E R.

Oh melly örömben folytak el ekkorig
Zsengére nyíló napjaim! oh miként
Érzém, hogy élni 's Thaliának
Rózsanyakán enyelegni, édes.

Víg borzadással jártam el a' görög
Szépségek' és a' római nagy világ'
Pompás maradványit; 's ezeknek
Sírja felett az Olasz' negédes

Kertjébe' szedtem drága narancsokat;
A' francz mezőket láttam; az Albion'
Barlangiban 's a' német erdők'
Bérczeiben örömet találtam.

Ollykor hevítvén lelkemet is belől
Új képzelések 's büszke vetélkedés,
Lantot ragadtam 's a' lapályos
Dacia' térmezején danolván,

A' földnek aljáról felemelkedém;
A' felleg elnyelt, mennyei képzetim
Mint a' habok felfogtak, 's úsztam
Gondolatim' csuda tengerében,

»Mérész halandó! lelkesedett iszap:«
Igy zenge hozzám egy levegői hang,
»Szentségtelen létedre nem félsz
Angyali pitvarokat tapodni?«

»Ki vagy, miért vagy, hol lakol? és kinek
Szavára mozgasz? 's végre mivé leszel?
Mig ezt ki nem vizsgálod, addig
Por vagy, az is leszel.« E' szavára

Mint lengé párák' éjjeli csillaga,
A' tágas aether' mennyezetén alól
Sebes bukással földre hullván,
Csak csupa por, hamu lett belőlem

O R G I Á K.

M i n d. **L**antom, danold, Lyaeust,
A' szíveket feloldó,
A' gondtörő Lyaeust,
Méltó danolni néked.

E g y. **Ó** a' kegyelmes isten,
És ő az, a' ki nélkül
A' szép Cythere fázik,
Tompán lovöldöz Amor,
A' Gratiák alélnak ;
S egész gyönyörködésben
Nem úszhat' a' halandó.

M i n d. **L**antom, danold Lyaeust,
A' szíveket feloldó,
A' gondtörő Lyaeust
Méltó danolni néked.

E g y. **Ó** a' kegyelmes isten,
És ő az, a' ki mellett
A' büszke nagyravágyás
Rezzenti tarka szárnyát,

'S a' tölt pohárba szállván,
Megaláztatott örömmel
Fúl a' szelíd habokba.

Mind.

Lantom, danold Lyaeust,
A' szíveket feloldó,
A' gondtörő Lyaeust,
Méltó danolni néked.

Egy.

Ó a' kegyelmes isten,
És ő az, a' ki által
A' megpirult gerezdben
Nyájaskodó barátság,
Öröm, kaczaj, ledérség
'S tréfás szavak teremnek;
Hogy a' szegény halandó
Felejtse szíve' terhét.

Mind.

Lantom, danold Lyaeust,
A' szíveket feloldó,
A' gondtörő Lyaeust,
Méltó danolni néked.

Egy.

Ó a' kegyelmes isten,
Ó a' ki képzetünkben
Teremthet új világot,
Ó int Polymniának;

S mennybéli zengzetével
Olvasztja szíveinket,
Ő gyújtja a' poétát
Érzékenyebb dalokra,
És bájoló borával
Édes ragadtatásban
A' menny felé repíti.

M i n d. Lantom, danold Lyaeust,
A' szíveket feloldó,
A' gondtörő Lyaeust,
Méltó danolni néked.

MIÉRT NE INNÁNK?

Igyunk, barátim! a' komor
Bú' lángja nem csatázik,
Ha mádi borral a' gyomor,
A' kis pokol, megázik.
Igyál! ne, e' szőlőgerezd'
Levével öblödet fereszd.
Vigadj, öcsém! maholnap
Zsákjába dughat a' pap.

Mi gondod a' továbbira,
'S világodat hogy' éled?
Tekints csak e' jó mádira,
Szíved, tudom, megéled.
Más hagyd gyötörje a' fejét,
Töltvén bolond esztendejét;
Éljünk rövid napunkkal
Mulatva víg igyunkkal.

A' Bacchus úr' pinczéibe
Magam leszek vezértek.
Nunc est bibendum ! ennyibe'
Horaczzal egyet értek ;
Igyunk ! eb a' ki nem barát,
Tegyünk le minden maskarát ;
Most rajta ! poculatim
Igyunk , vidor barátim !

AZ ECHÓHOZ.

Panaszimat ohajtással
Kettőztetem, oh!
Jer az eget jajgatással
Kérni, bús echo.
Te vad havasok' kösziklája,
Te szomorú echo' hazája,
Jajgass vissza reája!
Panaszimat ohajtással
Kettőztetem, oh!
Jer az eget jatgatással
Kérni, bús echo.

A' T A V A S Z.

Az egész világ feléledt,
'S az elértkezett tavasznak
Öröme minden örvend ;
Csak az egy Vitéz nem örvend.

Enyelegnek a' juhnyájak,
Tehenek , lovak futosnak,
Danol a' pacsirta 's a' pinty ;
Az egész berek' homálya
Zeneg édes énekekkel :
Egyedül csak én kesergek.

Ihon a' kinyilt mezókbe',
Ligetekbe', rétbe', kerten,
Hyacinthok illatoznak,
Tulipányok ékesednek,
Mosolyognak a' virágok :
De mi kedvem a' tavaszban,
Ha az ó viráginál szebb
Lili nem virít ölemben?

AZ ELTÁVOZÁS.

Távol vagyok tetőled
Oh életem' reménye!
Oh Lilla, földi angyal,
Távol vagyok tetőled!

Elhagytalak, galambom,
El — 's ah! talán örökre;
Miolta olly sok édes
Csókok között utolszor
Búcsút vevék tetőled.
Im vissza én se' mentem,
Te is hiába vártál.

De bezzeg a' ki Lillát
Elhagyta — ah, ha látnád, —
Elhagyta ám magát is!
El — 's ah, talán örökre.

A' MAGÁNOSSÁGHOZ.

Áldott magánosság, jövel, ragadj el
Álmodba most is engemet ;
Ha mások elhagyanak is, ne hagyj el,
Ringasd öledbe' lelkeimet.
Öröm nekem, hogy lakhelyedbe szálltam,
Hogy itt Kisasszondon reád találtam.
E' helybe' andalogni jó,
E' hely poétának való.

Itt a' magános völgyben és cserében
Megfriselő árnyék fedez,
A' csonka gyertyánok' mohos tövében
A' tiszta forrás csergedez.
Két hegy között a' tónak és pataknek
Nymphái kákasátorokba' laknak ;
'S csak akkor úsznak ők elő,
Ha erre bölcs 's poëta jó.

A' lenge hold halkkal világosítja
A' szőke bikkfák' oldalát,
Estvéli hűs álommal elborítja
A' csendes éjnek angyalát.
Szelíd magánosság! az illy helyekbe'
Gyönyörködöl 's mulatsz te; ah, ezekbe
Gyakran vezess be engemet,
Nyugtatni lankadt lelkemet.

Te a' királyok' udvarát kerülöd,
Kerülöd a' kastélyokat;
'S ha bévetődsz is, zsibbadozva szülöd
Ott a' fogyasztó gondokat.
A' félelem 's bú a' vad unalommal
Csatáznak ott a' tiszta nyugalommal,
A' nagy világ jótévedet
Nem tudja 's utál tégedet.

Ohajtoz a' fősvény, de gyötrellemmel
Goromba lelkét bünteted;
A' nagyravágyót kérkedő hiszemmel
A' lárma közé kergeted.
Futsz a' csatázó trombiták' szavától,
Futsz a' zsibongó városok' falától:
Honod csupán az érező
Szív és szelid falu 's mező.

Mentsvára a' magán szomorkodónak
Csak a' te szent erdőbe' van,
Hol biztatásit titkos égi szónak
Hallhatja a' boldogtalan.
Te azt, ki megvetette a' világot,
Vagy a' kinek már ez nyakára hágött,
Kiséred és ápolgatód;
Magát magával biztatod.

Te szülöd a' virtust, csupán te tetteted
Naggyá az olyan bölcseket,
Kiknek határtalanra terjegetted
Testekbe' kiseded lelkeket.
Te benned úgy csap a' poëta széllyel,
Mint a' sebes villám setétes éjjel,
Midőn teremt új dolgokat
'S a' semmiből világokat.

Oh, kedves istenasszony! én is érted
Gyakorta mint sohajtozom,
Mert szívemet baráti módra érted,
Midőn veled gondolkozom.
Ártatlanul kecsegtetel magadba,
Nincs tettetés, sem csalfaság szavadba',
Hív vagy, nem úgy mint a' mai
Szines világ' barátai.

Lám, melly zavart lármák között forognak
A' büszke lelkek' napjai,
Kőről kövekre görgenek, zajognak,
Mint Rajna' bukkánásai.
De ránk mikor szent fátyolid vonulnak,
Mint éji harmat, napjaink lehullnak,
Tisztán, magába', csendesesen
Élünk, kimulunk édesen.

Sőt akkor is, mikor szemem' világán
Vak kárpitot sző a' halál ;
Ott a' magánosság' sétét világán
Behullt szemem reád talál.
Síromba csak te fogsz alá követni,
A' nemtudás' kietlenén vezetni ;
Te lészel, ah, a' sírhalom'
Völgyén is őrző-angyalom.

Áldott magánosság! öledbe ejtem
Ottan utolsó könnyemet,
Végetlen álmaidba' elfelejtem
Világi szenvedésemet,
Áldott magánosság! te légy barátom,
Mikor csak a' sír lesz örök sajátom.
De ez' napom mikor jön el? —
Áldott magánosság, jövel!

A' BÚKKAL KÜZKÖDŐ.

Életem' mái

Komor órái,

Hány ezer bú 's átok

Jöve rátok!

Fussatok ezekkel

A' sok keservekkel,

Mellyekkel az ég

Ostoroz még.

Jaj szabadítsatok,

Öldöklő bánatok!

Mert a' kín engemet

Porba temet.

A' NAP' INNEPE.

»**I**dvez légy, áldás' forrása,
Világosság' tengere,
Munkás halandók' lámpása,
Életünk' rúgó-ere !«

»Te mutatod meg minékünk,
Mi fejér, mi fekete?
Teáltalad bús vidékünk
Örömkertté tétete.«

»Halmainkat, völgyeinket
Örömbe öltözteted,
És sorvadó beteginket
Erőddel élesztgeted.«

»Süss atyáink' templomába,
Süss szent sugáriddal bé,
'S a' setét telet honába
Kergesd tőlünk más felé.«

»Im az innep' szűzecskei
Elődbe kiszállanak,
'S jótéted' első zsengei
Kaskáikban látszanak.«

»Fogadd el ez' apróságot
Hozzánk jöttöd' innepén,
Oh te, ki fényt 's gazdagságot
Hintesz el Peru' gyepén!«

Az inkák így éneklének,
Igy a' nap' leányai,
Igy a' kuzkó' szent helyének
Minden béavattjai,

Midőn hozzájok megtére
A' rokon nap fényivel,
És hazájok edenére
Fényt és termést szóra el.

Hát mi miként innepeljünk
Néked, oh keszthelyi nap,
Kitől éden lesz lakhelyünk,
Kitől népünk fényre kap?

Oh tiszteld minden haboddal,
Balatonnak Thetise!
Mert ki tesz jól tájékozzal?
Festetics, — vagy senki se'.

RÓZSIM' SÍRJA FELETT.

Forró sohajtások, lelkennek
Elszaggatott darabjai,
Itt lengjeteK, hol kedvesemnek
Nyugosznak áldott hamvai.
Vagy szálljatok fel a' mennyekbe,
Hol ő van 's a' több angyalok,
És lelkeM' e' dicső helyekbe'
Várjátok meg, mert meghalok.

AZ EMBERISÉG 'S A' SZERETET.

Felfogadtam száz meg százszor,
Nem fogok szeretni másszor;
Felfogadtam, semmi Pány,
Rabbilincsré már nem hány

Azt mondám, bolond is voltam,
Hogy szerelmekhez hajoltam,
Azt is mondám, mind bolond,
A' ki rólok le nem mond.

Felfogadtam, hogy míg élek,
Egy asszonnyal sem beszélek;
'S bár Helena volna is,
Még sem kapnék rajta is.

Gyűlölöm minden nemével,
Bájos tekintetével,
Gyűlölöm! — Mind csalfa kép,
'S még talán csalfább, ha szép.

Felfogadtam mindenekre,
Rá se' nézek ökemekre;
Mert mind vesztembe kerül.
Meg is álltam emberül.

Jaj de fojtó unalommal,
Bánat szálla rám egy nyommal,
'S a' szerelmes kény helyett
Gyűlölség foglalt helyet.

A' barátság 's kedv megszűnék,
Tréfa, nyájasság eltűnék;
Csak setétes gondolat
Vont körültem gőzfallat.

Csak rettentő képzelések,
Csak kegyetlen érzések
Ostromolták lelkemet;
Úgy gyötörtek engemet,

Semmi virtust nem kerestem;
Embergyűlölésbe estem,
'S már egészen ellepe
Lelkestül a' sárepe.

Már az elmém is tompúla;
És csak — csak kevésbe múla,
Hogy fejembe nem lövék,
Még is elmémhez jövék.

Légyen hála! észrevettem,
Hogy bolond gombákat ettem,
'S felkiálték: »Gratia!
Megbocsáss, szép Cypria!«

Jertek, oh angyal-személyek,
Hogy megint mint ember éljek.
Elvettem pisztolom',
Szép orczátok' csókolom.

Véletek hát szívet váltok,
Szép embernek, 's így kiáltok:
»Mind bolond, ki nem szeret,
Vágasson magán éret!«

A' SZAMÓCZA.

Illatja rosmarinnak,
Mézize a' fügének,
És a' rukercz' pirosa,
Szájunknak és szemünknek,
'S orrunknak is mi kellő?

Hát még, ha egyesülnek
E' kedves érzések?
Imé az ért cseresznye
Melly édes és piros is;
A' sárgadinnye' szagja
Nardus, 's az íze nectar;
A' rózsá' színe libor,
'S illatja finom ambra.

De rosmarinnal együtt
A' kis rukercz, fügécske,
Cseresznye, sárgadinnye,
És rózsá' öszveséggel
Van elvegyítve a' szép
Szamócza' liborában.

Szép színe drágalátos,
Mézíze száját enyhít,
'S illatja a' velőkre
Mint egy nepenthe felhat.

Kedves szamócza! téged
Én, én az isteneknek
'S az istenasszonyoknak
Tennélek asztalára.
Sőt, csak beszélni tudnál,
És csókot adni, mingyárt
Hasonlatos lehetnél
A' Lilla' ajakához.

AZ ÁLOMHOZ.

Soká jön erre Lilla,
A' hitszegő soká jön.
Jer addig, édes álom!
Jer, a' setét lugasról
Hints mákolajt szememre,
Fedezz be kárpitoddal,
'S a' gondokat fejemről
Legyezd le szárnyaiddal.

De ha eljön a' leányka:
Sem mákolaj, se' kárpit
Nem kell, magad se' kellesz;
Csak menj el, édes álom!
Elmulatunk mi ketten.

EGY KESERGŐ MAGYAR.

Minden vigasság tőlem eltávozott,
Vége minden örömemnek ;
Szívem reményében megcsalatkozott,
Nincsen nyugta bús fejemnek.
Víg napim ! elvesztetek,
Nem mulatok véletek ;
Az öröm 's a' víg élet
Keserű ürömmé lett.

Életemet sok ezer gond terheli,
Lelkem a' bók között eped,
Bús szívem bánatokkal lévén teli
Már ezer izekre reped.
Oh keserves bánatok !
Világra ti hoztatok ;
A' bú nevelt engemet,
Sírba is a' bú temet.

CSIKÓBŐRŐS KULACS.

Drága kincsem, galambocskám,
Csikóbőrös kulacsocskám.
Érted halok, érted élek,
Száz leányért nem cserélek.

Megvidító orczácskádat,
Csókra termett kerek szádat
Ha a' számhoz szoríthatom,
Zsuzsiét nem csókolgatom.

Oh hogy' kótog a' kebeled,
Mellyben szívemet viseled!
Oh milyen szép az ajakad,
'S aranylánczra méltó nyakad!

Karcsú derekadon a' váll
Halháj nélkül is szépen áll;
Nem úgy ám, mint a' Manczié,
Vagy a' — majd megmondám kié.

Szép a' hajad' szép szála is,
Ha kis csikó hordozta is,
Nem friseur felrakta haj a',
Mint sok vén Pány' rőt vuklija.

Édes a' te danolásod,
Jérce forma kotyogásod ;
Kittykottyod innepi ének
Bús szívemnek , szegénykének.

Ha bánatim' közlöm véled,
Egy szódra lelkem megéled ;
Ha jó kedvem csucsorodik,
Általad megszaporodik.

Mikor hideg szelek vagynak,
Elveszed mérgét a' fagynak ;
És mikor a' hév nyár lankaszt,
Nékem te megfrisited azt.

Oh ha téged nem láthatlak,
Beh obajtlak , beh siratlak !
'S ha képed kezembe akad,
Szememből örömköny fakad.

Téged hordozlak útamban,
Téged ölellek ágyamban ;
És valahányszor felkelek,
Szerelmedről énekelek.

Együtt beh sokszor feküdtünk,
Bár soha meg nem esküdtünk !
Az éjjel is , csak megintsem,
Együtt hálunk , úgy e kincsem ?

Oh ha szívünk' szerelmének
Kis zálogi születnének,
'S ott ülnének hosszú sorral
A' kuczkóban tele borral! —

Bár csak a' feleségemmel
Addig cserélhetnélek fel,
Míg fiakat, leányokat
Szülnél, apró kulacsokat.

Zsanám meg' kulaccsá válna,
Borral mindég szinig állna;
Az ő bőre úgy is csikó,
Belé férne négy-öt akó. —

De jaj, engem ide tova
Elvisz a' Szent-Mihály' lova,
Szerelmed megemészt végre,
És te maradsz özvegységre.

Keserves sors! adjatok bort!
Lakjuk el előre a' tort;
A' mi menne más gyomrába,
Jobb, megy a' magunk torkába.

Akadtam még egy bankóra,
Kit szántam szemborítóra;
De vakságtól ki már nem fél,
Minek annak a' szemfedél?

Kincsem, violám, rubintom!
Itt az utolsó forintom;
Érted adom ezt is, tubám!
Csak szádhoz érhessen a' szám.

Oh csókollak, oh öllelek!
Mig motszanok, mig lehellek;
Tested' tegyék holttestemhez,
És ezt az irást fejemhez:

»Útas, köszönj rám egy pint bort;
Itt látsz nyugodni egy jámbort
Kedves élete párjával,
Csikóbőrös kulacsával!

54 184 1922